ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ӨМА-2023/132/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Даланзадгад хот

2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ц.Өсөхбаяр
Утас: 70533539 Цахим хаяг: Usukhbayarts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Т.Хонгорзул
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Khongorzult@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Ж.Болормаа
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Bolormaaja@audit.gov.mn

Аудитор: С.Одончимэг
Утас: 70533552 Цахим хаяг: Odonchimegs@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ӨМНӨГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон 304 тоот, 3 дугаар баг,
Даланзадгад сум, Өмнөговь аймаг, 46083
Утас: (976) 7053 3539, Цахим хуудас: www.audit.mn
Цахим шуудан: umnugovi@audit.gov.mn

2023.02.24 № 92

танай ______________-ны №______________ -т

ХАНБОГД СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Б.БАДАМСҮРЭН
ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ханбогд сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Ханбогд сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сургуулийн багш, ажилчдад шалгуур үзүүлэлтгүй, ажлын гүйцэтгэл үр дүн харгалзалгүй ур чадварын нэмэгдэл цалин олгосон, албан хаагчдад түлээ нүүрсний дэмжлэг үзүүлэхдээ цалин хөлсний зардлаас олгосон зэрэг нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.6, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах заавар", Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А/10, 9 дүгээр тушаалаар баталсан "Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, зарим албан тушаалтанд ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлт", Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн сайд, Сангийн сайдын 1996 оны 63/104 дүгээр тушаалаар баталсан "Төрийн үйлчилгээний албаны түгээмэл мэргэжлийн албан хаагчдад ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам"-ын 5-д заасантай тус тус нийцээгүй, санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

016020163

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус сургууль нь төсвийн хөрөнгөөр 50.8 сая, Говийн Оюу дэмжих сангийн хандиваар 31.4 сая, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 177.5 сая, нийт 259.7 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, тавилга хэрэгсэл, номын фондыг шинээр бэлтгэж, сургалтын бааз суурийг нэмэгдүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтад “Хувьсах зардлын дундаж нормативаар төсөв хуваарилах санхүүжүүлэх аргачлал”-ын дагуу жилийн эцсийн дансны үлдэгдэл 17.6 сая төгрөгийг дараагийн төсвийн жилд шилжүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ӨСӨХБАЯР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**114,526,690.38**	**125,084,801.10**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	17,585,979.72
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	00.00	17,585,979.72
3121	**Төгрөг**	00.00	17,585,979.72
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	17,585,979.72
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	114,526,690.38	107,498,821.38
351	**Түүхий эд материал**	5,135,500.00	10,495,765.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	4,840,500.00	10,495,765.00
354	**Хангамжийн материал**	109,391,190.38	97,003,056.38
35410	Бичиг хэргийн материал	2,304,046.80	1,987,046.80
35420	Аж ахуйн материал	85,872,623.58	77,679,009.58
35450	Барилгын засварын материал	00.00	38,000.00
35460	Хүнсний материал	3,239,100.00	779,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	17,975,420.00	16,520,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,332,156,047.90**	**2,420,266,137.17**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,332,156,047.90	2,420,266,137.17
392	**Биет хөрөнгө**	1,992,245,247.86	2,031,309,937.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,970,043,925.36	1,965,179,012.64
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-260,343,220.36	-354,066,975.72
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	72,575,000.00	62,575,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-10,929,166.68
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	160,497,531.00	299,210,701.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-59,196,565.58	-68,712,430.00
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	162,434,391.13	178,977,617.60
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-101,700,268.45	-70,809,499.87
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	43,828,100.00	40,026,500.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-27,817,499.88	-32,021,199.84
39217	Ном	31,923,854.64	21,880,378.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	339,910,800.04	388,956,200.04
39301	Програм хангамж	1,296,000.00	1,746,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-125,199.96	-299,799.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	338,740,000.00	387,510,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,446,682,738.28**	**2,545,350,938.27**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**492,055.41**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	00.00	492,055.41
413	**Өглөг**	00.00	492,055.41
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	00.00	492,055.41
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,446,682,738.28**	**2,544,858,882.86**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,446,682,738.28	2,544,858,882.86
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	803,100,145.30	803,100,145.30
51101	Өмч: - төрийн	803,100,145.30	803,100,145.30
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	980,906,738.70	1,080,097,796.00
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	980,906,738.70	-1,464,761,086.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	2,544,858,882.86
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	662,675,854.28	661,660,941.56

6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,446,682,738.28**	**2,545,350,938.27**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,154,695,402.74**	**4,308,001,720.75**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**160,408,355.74**	**2,748,546,988.75**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	160,408,355.74	2,740,575,513.75
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,598,220.00	62,612,788.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,598,220.00	3,842,788.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	00.00	58,770,000.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	00.00	7,971,475.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	7,971,475.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**203,575,647.00**	**309,472,932.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	790,711,400.00	1,249,981,800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	40,743,947.00	49,162,232.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	22,913,710.00	37,387,232.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,020,237.00	11,775,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,810,000.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	162,831,700.00	260,310,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	162,831,700.00	260,310,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,143,767,231.66**	**1,730,874,371.17**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,143,767,231.66**	**1,730,874,371.17**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,095,450,218.99	1,554,414,407.41
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	681,294,277.33	970,364,560.28
210101	Үндсэн цалин	399,032,051.00	671,805,295.28
210102	Нэмэгдэл	206,733,815.40	251,620,988.00
210104	Урамшуулал	75,528,410.93	46,938,277.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	78,983,900.00	127,685,255.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	75,034,000.00	87,207,655.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,579,600.00	10,119,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	631,800.00	8,095,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	158,800.00	2,024,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,579,700.00	20,238,900.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	138,812,562.00	157,482,446.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,007,834.00	10,976,118.14
210302	Түлш, халаалт	127,543,206.00	127,543,208.10
210303	Цэвэр, бохир ус	5,261,522.00	18,963,120.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	17,022,549.20	59,299,696.00
210401	Бичиг хэрэг	1,432,455.20	11,228,780.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,055,500.00	3,212,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	460,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,689,664.00	9,759,093.00

210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	35,099,823.00
2105	**Нормативт зардал**	4,600,265.00	13,719,300.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,294,000.00	444,700.00
210502	Хоол, хүнс	3,306,265.00	13,274,600.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	11,748,916.00	5,481,742.00
210604	Урсгал засвар	11,748,916.00	5,481,742.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	224,000.00	482,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	224,000.00	482,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	263,500.00	13,582,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	263,500.00	3,843,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	9,738,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	162,500,249.46	206,316,907.48
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,509,550.00	16,596,700.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	150,990,699.46	189,720,207.48
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	48,317,012.67	176,459,963.76
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	28,172,470.00	125,497,332.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,028,760.00	106,478,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,143,710.00	19,018,832.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	20,144,542.67	50,962,631.76
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,144,542.67	48,126,131.76
213404	Хөрөнгийн		
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**10,928,171.08**	**2,577,127,349.58**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	00.00	32,268,466.72
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	32,268,466.72
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	00.00	-32,268,466.72
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**10,928,171.08**	**2,544,858,882.86**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**996,885,267.00**	**1,571,268,995.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,598,220.00**	**11,814,263.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,598,220.00	3,842,788.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	2,598,220.00	3,842,788.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,598,220.00	3,842,788.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	00.00	7,971,475.00
123004	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	7,971,475.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**994,287,047.00**	**1,559,454,732.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	790,711,400.00	1,249,981,800.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	40,743,947.00	49,162,232.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	22,913,710.00	37,387,232.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,020,237.00	11,775,000.00

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,810,000.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	162,831,700.00	260,310,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	162,831,700.00	260,310,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**996,885,267.00**	**1,502,869,015.28**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**996,885,267.00**	**1,502,869,015.28**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**948,568,254.33**	**1,327,880,751.52**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	681,295,077.33	970,364,560.28
210101	Үндсэн цалин	399,032,851.00	671,805,295.28
210102	Нэмэгдэл	206,733,815.40	251,620,988.00
210104	Урамшуулал	75,528,410.93	46,938,277.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	78,983,100.00	127,193,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	75,034,000.00	86,715,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,579,600.00	10,119,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	631,800.00	8,095,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	158,000.00	2,024,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,579,700.00	20,238,900.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	138,812,562.00	157,482,446.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,007,834.00	10,976,118.14
210302	Түлш, халаалт	127,543,206.00	127,543,208.10
210303	Цэвэр, бохир ус	5,261,522.00	18,963,120.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,373,130.00	660,000.00
210401	Бичиг хэрэг	2,861,200.00	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,055,500.00	660,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,384,930.00	00.00
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	460,000.00	00.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,111,500.00	00.00
2105	**Нормативт зардал**	6,446,105.00	10,814,400.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,723,200.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	662,905.00	10,814,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,060,000.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	15,235,500.00	5,519,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,560,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	13,675,500.00	5,519,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	224,000.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	800,000.00	12,082,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	800,000.00	2,343,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	9,738,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	13,398,780.00	43,763,845.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	27,426,045.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,398,780.00	16,337,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**48,317,012.67**	**174,988,263.76**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	28,172,470.00	124,025,632.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,028,760.00	105,006,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,143,710.00	19,018,832.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	00.00	50,962,631.76
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	00.00	48,126,131.76

2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	20,144,542.67	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**00.00**	**68,399,979.72**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**00.00**	**50,814,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**00.00**	**50,814,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	00.00	50,814,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	50,814,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**00.00**	**-50,814,000.00**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	00.00	17,585,979.72
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	17,585,979.72

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**803,100,145.30**	**662,675,854.28**	**980,906,738.70**	2,446,682,738.28
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	-2,445,667,825.56	-2,445,667,825.56
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**803,100,145.30**	**662,675,854.28**	**-1,464,761,086.86**	1,014,912.72
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-1,014,912.72	00.00	-1,014,912.72
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	2,544,858,882.86	2,544,858,882.86
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**803,100,145.30**	**661,660,941.56**	**1,080,097,796.00**	2,544,858,882.86

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,249,981,800.00	1,240,367,295.28
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,249,981,800.00	1,240,367,295.28
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,154,410,400.00	1,150,892,395.28
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	930,279,800.00	926,789,450.28
210101	Үндсэн цалин	691,674,200.00	636,225,037.28
210102	Нэмэгдэл	214,813,100.00	246,013,014.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	00.00
210104	Урамшуулал	23,792,500.00	44,551,399.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	117,884,800.00	117,743,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	80,161,800.00	80,065,600.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,430,700.00	9,419,400.00

210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,544,600.00	7,535,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,886,100.00	1,884,100.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	18,861,600.00	18,838,900.00
2105	**Нормативт зардал**	10,814,800.00	10,814,400.00
210502	Хоол, хүнс	10,814,800.00	10,814,400.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,782,500.00	12,082,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	00.00	2,343,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,782,500.00	9,738,600.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	85648500.00	83462845.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,974,800.00	68,790,045.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,673,700.00	14,672,800.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	95571400.00	89474900.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	95,571,400.00	89,474,900.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	95,571,400.00	89,474,900.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,249,981,800.00	1,249,981,800.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,249,981,800.00	1,249,981,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,249,981,800.00	1,249,981,800.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	00.00	00.00
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	00.00	17,585,979.72

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	**Үзүүлэлт**	**Гүйцэтгэл**
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**49,162,232.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**49,162,232.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	11,775,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	660,000.00
210401	Бичиг хэрэг	00.00
210402	Тээвэр, шатахуун	660,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,000,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	9,000,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,115,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,115,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	34,550,732.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	34,550,732.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,531,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,018,832.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,836,500.00
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,836,500.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	49,162,232.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	49,162,232.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,387,232.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	11,775,000.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 7.9 сая төгрөгийн алдаа[1] илэрснээс аудитын явцад 7.9 сая төгрөгийн алдааг залруулж ажилласан. Үүнд:

Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн үлдэгдэл, БШУЯ-аас ирсэн санхүүжилтийн орлогыг мөнгөн гүйлгээ, орлого үр дүнгийн тайланд 120010 борлуулалтын орлого дансанд бүртгэсэн байна

Аудитаар нийт 46.8 сая төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 14.1 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 32.7 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 2 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Тус сургуулийн захирлын 2022 оны Б/86 дугаар тушаалаар албан хаагчдад түлш худалдан авах дэмжлэг үзүүлэхдээ цалин хөлсний зардлаас 12 дугаар сард 14,100,000 төгрөгийг олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 */батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах/,* Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "*Зардлын эдийн засгийн ангиллыг ашиглах заавар"*-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.2 Албан шаардлага

Тус сургуулийн багш, ажилчдад шалгуур үзүүлэлтгүй, ажлын гүйцэтгэл үр дүн харгалзалгүй нийтдээ 32,699,879 төгрөгийг ур чадварын нэмэгдэл цалинг олгосон байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.6 *"байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж, цалин хөлсийг орлого, гүйцэтгэл, үр дүн, үр ашигтай нь уялдуулан олгох*", Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А/10, 9 дугаар тушаалаар баталсан *"Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургуулийн багш, зарим албан тушаалтанд ур чадварын нэмэгдэл олгох шалгуур үзүүлэлт*", Хүн амын бодлого, хөдөлмөрийн сайд, Сангийн сайдын 1996 оны 63/104 дүгээр тушаалаар баталсан "*Төрийн үйлчилгээний албаны түгээмэл мэргэжлийн албан хаагчдад ур чадварын нэмэгдэл олгох нийтлэг журам*"-ын 5-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод хяналт, хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт 1: Тус цэцэрлэгийн "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-ыг 2022 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж буй шинээр баталсан Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцүүлж шинэчлэн боловсруулаагүй байна.

Энэ нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 122 дугаар зүйлийн 122.1 "Ажил олгогч ажилтны төлөөлөгчийн саналыг харгалзан хууль тогтоомжид нийцүүлэн тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын хэмжээнд үйлчлэх хөдөлмөрийн дотоод журмыг баталж мөрдүүлнэ"-д заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгатай нийцүүлж "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-ыг шинэчлэн батлуулж ажиллах

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Илрүүлэлт 2: Захирлын 2022 оны А/22 дугаар тушаалаар "Үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгийн тооллогын комисс байгуулах"-даа багийн бүрэлдэхүүнд нягтлан бодогчийн томилсон, тооллогын үр хэлэлцээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 71, 72 дугаар зүйлд заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Тооллогын комиссын хурлаар тооллогын үр дүнг хэлэлцэж, тооллогын бүртгэлийг баталгаажуулж, холбогдох акт, материалын хамт ерөнхий нягтлан бодогчид хүлээлгэн өгч нягтлан бодох бүртгэлд тусгуулж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Өмнөговь аймаг дахь Төрийн аудитыг газарт 2023 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн үлдэгдэл, БШУЯ-аас ирсэн санхүүжилтийн орлогыг мөнгөн гүйлгээ, орлого үр дүнгийн тайланд 120010 борлуулалтын орлого дансанд бүртгэсэн байна.	1	7,971.5			1	7,971.5	1	7,971.5				
Дүн	**1**	**7,971.5**			**1**	**7,971.5**	**1**	**7,971.5**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Тус цэцэрлэгийн "Хөдөлмөрийн дотоод журам"-ыг 2022 оны 01 сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж буй шинээр баталсан Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжтой нийцүүлж шинэчлэн боловсруулаагүй байна.	1	0					1	0				
Захирлын 2022 оны А/22 дугаар тушаалаар "Үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгийн тооллогын комисс байгуулах"-даа багийн бүрэлдэхүүнд нягтлан бодогчийн томилсон, тооллогын үр хэлэлцээгүй байна.	1	0					1	0				
Тус сургуулийн багш, ажилчдад шалгуур үзүүлэлтгүй, ажлын гүйцэтгэл үр дүн	1	32,699.8			1	32,699.8						

харгалзалгүй нийтдээ 32,699,879 төгрөгийг ур чадварын нэмэгдэл нэмэгдэлд олгосон байна.												
Тус сургуулийн захирлын 2022 оны Б/86 дугаар тушаалаар албан хаагчдад түлш худалдан авах дэмжлэг үзүүлэхдээ цалин хөлсний зардлаас 14,100,000 төгрөгийг олгосон байна.	1	14,100.0	1	14,100.0								
Дүн	**4**	**46,799.8**	**1**	**14,100.0**	**1**	**32,699.8**	**2**	**0**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны мэдээллийг хугацаанд нь мэдээлсэн бөгөөд 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 67,619,230 төгрөгийн 2 ажил гүйлгээ, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийг оруулаагүй байна.	1	67,619.2					1	67,619.2
Дүн	1	67,619.2					1	67,619.2